

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Lojkáskové a soudců JUDr. Blaženy Škopkové a Mgr. Vladimíra Soukupa ve věci

žalobkyně: **PhDr. A. U.**, narozená dne [redacted]
bytem [redacted]
zastoupená advokátem Mgr. Janem Boučkem
sídlem Opatovická 1659/4, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Znalecký ústav zdravotní s.r.o.**, IČO: 02954702
sídlem K nemocnici 2814, 272 01 Kladno
zastoupená advokátem JUDr. Vítem Svobodou
sídlem Púchovská 2782/12, 140 00 Praha 4

o ochranu osobnosti

o odvolání žalobkyně proti rozsudku Okresního soudu v Kladně ze dne 10. září 2018, č.j. 28 C 14/2018-50

takto:

I. Rozsudek soudu I. stupně se potvrzuje.

II. Žalobkyně je povinna nahradit žalované náklady odvolacího řízení ve výši 5 600 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalované.

Odůvodnění:

1. Ve shora označené věci se žalobkyně domáhala, aby žalované byla uložena povinnost se do 15 dnů od právní moci rozsudku žalobkyni omluvit doporučeným, datovaným, statutárním orgánem podepsaným dopisem tohoto znění: „Znalecký ústav zdravotní s.r.o., se sídlem K nemocnici 2814, 272 01 Kladno, identifikační číslo: 02954702, se tímto omlouvá PhDr. A. U. za zásah do jejích osobnostních

Shodu s prvopisem potvrzuje Jana Kazetská

práv spočívající v uvedení pasáže 'Tyto podklady hodnotí znalci jako masivně nevěrohodné a úžlové. Skutečnost, že tyto projevy jsou popisovány ze strany dr. U [redacted], jsou vzhledem ke zkušenostem znalci z jiných případů, kde takto dr. U [redacted] vystupuje, jako nepravděpodobné a nevěrohodné', do znaleckého posudku vypracovaného Znaleckým ústavem zdravotním s.r.o. pod č. 113/99/2016 dne 30.3.2017 a založením tohoto znaleckého posudku do spisu vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. OP 411/2012.'

2. Podle jejich žalobních byla jako psychologka, která poskytuje psychologické služby dospělým i dětem v soukromé psychologické ordinaci na adrese [redacted], požádána matkou nezletilého T [redacted] K [redacted], nar. [redacted], aby se účastnila několika předání nezletilého jeho otci, poté, co bylo soudem rozhodnuto o střídavé péči za situace, kdy nezletilý svého otce skoro neznal. Žalobkyně se několika předání účastnila a podala o tom zprávu. Matka nezletilého poté, co nedošlo ani k jednomu předání nezletilého jeho otci pro odpor nezletilého, zahájila řízení o změnu péče. O jejím návrhu je vedeno řízení u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp. zn. 0 P 411/2012. V něm přibral soud žalovanou jako znalecký ústav za účelem vypracování znaleckého posudku. Žalovaná zpracovala dne 30. 3. 2017 prostřednictvím 3 znalců, Mgr. Romany Hübnerové, PhDr. Václava Jiříčky, Ph.D., a MUDr. Lucie Závěšické, znalecký posudek č. 113/99/2016. Jeho součástí znaleckého posudku je i osobní a neuctivé vyjádření vůči žalobkyni, které zní: „Tyto podklady hodnotí znalci jako masivně nevěrohodné a úžlové. Skutečnost, že tyto projevy jsou popisovány ze strany dr. U [redacted], jsou vzhledem ke zkušenostem znalci z jiných případů, kde takto dr. U [redacted] vystupuje, jako nepravděpodobné a nevěrohodné.“ Žalobkyně oslovila PhDr. Václava Jiříčku, Ph.D., a MUDr. Lucii Závěšickou, zda s uvedenou pasáží souhlasí. Oba znalci uvedli, že se tato pasáž do znaleckého posudku dostala bez jejich vědomí, přičemž s ohledem na znění ust. § 22 odst. 1 zákona č. 36/1967 Sb. je možno dovodit, že se jedná o subjektivní názor Mgr. Romany Hübnerové, jediné spolčenice a jednatelky žalované. Z ust. § 22 odst. 2 zák. č. 36/1967 Sb. lze dovodit odpovědnost žalované za veškeré formální projevy znalců zpracovávajících znalecký posudek obsažené ve znaleckém posudku, které nejsou popisem projevů zkoumaných osob. Žalobkyně považuje vyjádření Mgr. Hübnerové za protiprávní, dehonestující a objektivně způsobitelné zasáhnout práva žalobkyně, která je osobou, jejíž profesní uznání závisí i na reputaci v rámci justice. Znalecký posudek se stal součástí projednávané opatrovnické věci a jen v tomto řízení se kontrolovaně rozšířil mezi více osob - soudce, účastníky řízení, jejich právní zástupce, osoby zastupující opatrovníka - Městkou část Praha 4 a znalce, mohl se pak nekontrolovaně rozšířit i mimo okruh těchto osob. Žalobkyni tak vznikla újma v podobě zásahu do jejího práva na lidskou důstojnost, osobní čest, dobrou pověst, ochranu dobrého jména, soukromého a profesního života. Žalobkyně požaduje jen omluvu. Oslovila žalovanou, resp. její jednatelku Mgr. Romanu Hübnerovou, se žádostí o omluvu, ta nereagovala. Žalobkyně proto vyzvala žalovanou předžalobně přípisem ze dne 13. 11. 2017, ani na tuto výzvu žalovaná nereagovala.
3. Podle vyjádření žalované k žalobě ke vzniku občanskoprávních sankcí za nemajetkovou újmu způsobenou neoprávněným zásahem do osobnosti fyzické osoby musí být splněny současně tyto hmotněprávní podmínky: a) existence zásahu, který je objektivně způsobitelný vyvolat nemajetkovou újmu, spočívající buď v porušení či jen v ohrožení osobnosti fyzické osoby v její fyzické a morální jednotě, b) neoprávněnost (protiprávnost) tohoto zásahu a c) existence příčinné souvislosti mezi a) a b). Ze žaloby nelze dostatečně určit ani jednu z těchto podmínek, neboť v ní není uvedeno, zda a proč je předmětná pasáž ústavního znaleckého posudku protiprávním zásahem, zda existuje příčinná souvislost mezi zásahem a jeho neoprávněností, který konkrétní skutkový údaj týkající se osobnosti žalobkyně a uvedený žalovanou v posudku má být nepravdivý a které hodnotící soudy znaleckého posudku nevycházejí z konkrétních pravdivých skutečností. Protiprávnost zásahu do osobnostních práv fyzické osoby není dána, pokud původce zásahu plní jemu zákonem stanovenou povinnost či využívá zákonného oprávnění a současně nejde o vybočení z plnění této povinnosti nebo z využití oprávnění (excessus). Plněním zákonné povinnosti je i výpověď účastníka, popř. svědka v řízení před soudem. Vybočením z plnění zákonných povinností a z využití zákonného oprávnění při účastnické výpovědi či výpovědi svědka je jakékoliv počínání, které přes řádné

poučení účastníka, popř. svědka soudem a bez podnětu soudu vůbec nesouvisí s předmětem výslechu a řízení (neprocesní úkon) - viz rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 1. 2006, sp. zn. 1 Co 176/2005. Předmětná pasáž ústavního znaleckého posudku žalované má evidentně charakter hodnotícího soudu. Pravdivost hodnotícího soudu pojmově není dokazatelná. Žalovaná je připravená prokázat, že měla více než dostatečné mnohočetné faktické podklady pro své závěry prohlášení, a že se její hodnotové soudy o žalované opírají o pravdivá fakta.

4. Soud I. stupně napadeným rozsudkem žalobu v celém rozsahu zamítl (výrok I.) a žalobkyni uložil povinnost nahradit žalované náklady řízení ve výši 9 269 Kč (výrok II.).
5. Podle odůvodnění tohoto rozsudku účastnice učinily nesporným, že znalecký posudek, jehož obsahem je žalovaná pasáž, byl vyhotoven k řízení vedenému u Obvodního soudu pro Prahu 4 pod sp.zn. 0 P 411/2012, a to znalci Hübnerovou, Závěšickou a Jiříčkou, že znalci Závěšická a Jiříčka se vyjádřili, že pasáž, jež je předmětem tohoto řízení, nepsali, že žalobkyně není zapsána v seznamu znalců, stejně tak ani jako akreditované zdravotnické zařízení, že žalovaná byla žalobkyní vyzvána k omluvě výzvou ze dne 13. 11. 2017 a že znalkyně Hübnerová je jednatelkou žalované. Z postoje žalobkyně i znalkyně Hübnerové v rámci ústního jednání vyplynulo, že se osobně neznají. Mezi stranami zůstalo sporné, zda bylo zasaženo do osobnostních práv žalobkyně. Soud provedl důkaz znaleckým posudkem č. 113/99/2016, zejména pasáží, jež je předmětem žaloby. Zamítl důkazní návrh žalobkyně na zajištění spisu Obvodního soudu pro Prahu 4 sp. zn. 0 P 411/2012 k prokázání, že žalobkyní zdokumentované předávání nezletilého k otci odpovídá rozhodnutí ve věci samé, zprávou rychlé záchrané služby, nahrávkou z uvedeného spisu a písemnými vyjádřeními MUDr. M. P., E. N. a PhDr. M., případně výslechy uvedených osob, a to k prokázání pravdivosti listin vyhotovených žalobkyní, a důkazní návrhy žalované svědeckými výpověďmi znalců z jiných případů, konkrétně MUDr. H., MUDr. T. a MUDr. Š., k prokázání tvrzení, že závěry žalobkyně jsou v jiných případech nevěrohodné. Soud uvedené důkazní návrhy zamítl pro nadbytečnost, neboť již považoval skutkový stav za prokázáný a dostatečně objasněný.
6. S poukazem na ust. § 81, § 82, § 2956 a § 2957 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „o.z.“) soud I. stupně vyložil, že osobností práva náleží mezi práva přirozená, vycházející z přirozenosti každého člověka jakožto rozumově a citově nadané lidské bytosti a jejich ochrana je založena samotným ústavním pořádkem ČR. S ohledem na ústavní základy ochrany osobnosti je možno vysledovat několik složek, které tvoří součást osobnosti a jako takové jsou s její existencí nerozlučně spjaty (srov. čl. 5 a násl. Listiny základních práv a svobod). Hovořit lze především o tělesné integritě, svobodě, soukromí, jméno, cti, důstojnosti a vážnosti. Nelze přehlížet, že narušení osobnosti zvenčí je dotčeným člověkem zpravidla pocíťováno značně nepříznivě, jde však pouze o subjektivní hledisko, které je zároveň nutno konfrontovat s objektivními, především pak prokázanými, skutečnostmi. V rámci komplexního posouzení obou kritérií je na soudu, aby si s ohledem na specifika každého obdobného sporu učinil závěr o tom, zda subjektivní pohled žalobkyně domáhající se ochrany osobnostních práv nachází oporu také v důkazním materiálu (objektivních okolnostech). Jak kritérium důstojnosti, tak také cti a vážnosti osoby jsou při tom věcí soudcovského uvážení. Jedná se o právní posouzení věci, jež je založeno na skutkových zjištěních.
7. Soud I. stupně se v první řadě zabýval tím, zda žalobkyní tvrzené způsobení újmy na jejich osobnostních právech ve znaleckém posudku vyhotoveném žalovanou je vůbec možné spatřovat. V souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího soudu ČR dospěl k závěru, že k žádnému zásahu do osobnostních práv žalobkyně nedošlo. Jak velmi pregnantně uvádí Nejvyšší soud v usnesení ze dne 26. 10. 2011, sp. zn. 30 Cdo 937/2011, musela by žalovaná vybočit z povinnosti uložené jí soudem, a to povinnosti podat znalecký posudek. V citovaném usnesení Nejvyšší soud mj. uvádí, že neoprávněnost zásahu do osobnostní sféry fyzické osoby chráněné všeobecným osobnostním právem vylučují mimo jiné okolnosti, kdy k zásahu došlo v rámci výkonu jiného subjektivního práva stanoveného zákonem, popřípadě, kde jiný subjekt plnil právní povinnost, kterou mu ukládá

zákon. Jde zejména o výkon práv účastníků řízení (v řízení soudním nebo správním před povolanými orgány s rozhodovací mocí), jakož i výkon povinnosti svědecké a znalecké (pokud jsou odůvodněny předmětem věci), o výkon činnosti advokáta v rámci hájení oprávněných zájmů svého mandanta, resp. klienta, o výkon rozhodovací činnosti státních orgánů. Plněním zákonné povinnosti je i podání znaleckého posudku v řízení před soudem. Vybočením z plnění zákonné povinnosti a z využití zákonného oprávnění při podání znaleckého posudku v řízení před soudem pak bude např. jednání naplňující znaky přečinu křivé výpovědi, případně i jiná činnost, která přes řádné poučení soudem ve smyslu ust. § 6 zák. č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících ve spojení s § 11 odst. 3 vyhl. č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících a bez podnětu soudu vůbec nesouvisí s předmětem znaleckého posudku a předmětem řízení. Závěr o nepravdivosti znaleckého posudku však plyne z hodnocení takového znaleckého posudku soudem v řízení a dospěje-li soud k závěru, že znalecký posudek je nepravdivý, hrubě zkreslující nebo neúplný, pak tento svůj závěr vyjádří v odůvodnění rozhodnutí s následným promítnutím do trestněprávní odpovědnosti znalce. Soud I. stupně uzavřel, že v posuzované věci nemohlo být zasazeno do osobnostních práv žalobkyně, a to i přes skutečnost, že znalecký posudek skutečně obsahuje kritiku ze strany znalkyně Hübnerové, avšak kritiku vyjádřenou žalovanou v rámci výkonu její profese, tj. povinnosti vyhotovit znalecký posudek. Ten navíc nebyl zveřejněn, a pokud se s ním určité osoby v rámci svého povolání a v rámci výkonu své činnosti seznámili (tj. soudce, znalci, účastníci řízení), jsou vázány povinností mlčenlivosti, tudíž ani nemůže dojít ke zveřejnění uváděných názorů znalců při zhotovování ZP mimo okruh účastníků řízení a osob rozhodujících v předmětném řízení (shodně viz Stanovisko Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 31. 10. 1967, sp. zn. Prz 3/67, nebo usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 6. 2003, sp. zn. 28 Cdo 1523/2002). Nicméně stále se jedná o kritiku přiměřenou, neboť takto byly znalkyně Hübnerovou hodnoceny nejen podklady žalobkyně, ale i orgánu sociálně-právní ochrany dětí, když jakožto znalec je povinna vlastní hodnotící soud pronést.

8. Nad rámec uvedeného soud I. stupně upozornil, že žalobkyně tvrdila, že Obvodní soud pro Prahu 4 dospěl v rámci svého konečného meritorního rozhodnutí ke shodnému závěru jako žalobkyně. Tedy aproboval její názor na vztah nezletilého k otci, resp. na způsob vyjadřování negativních emocí nezletilého v situaci, kdy mělo dojít k jeho předání otci. Je tak zřejmé, že Obvodní soud pro Prahu 4 nebyl ovlivněn subjektivním názorem znalkyně Hübnerové.
9. Podle § 142 odst. 1 o.s.ř. přiznal soud I. stupně procesně úspěšné žalované náhradu nákladů řízení (po zaokrouhlení) ve výši 9 269 Kč sestávající z odměny advokáta podle vyhl. č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu (dále jen „AT“) z tarifní hodnoty 35 000 Kč za 3 úkony po 2 500 Kč (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání ze dne 30. 7. 2018 a účast u jednání soudu dne 10. 9. 2018), 3 režijních paušálů po 300 Kč podle § 13 AT, cestovného za 2 cesty z Prahy do Kladna a zpět ve výši 468,50 Kč a náhrady za 4 půlhodiny ztráty času po 100 Kč.
10. Proti tomuto rozsudku podala odvolání žalobkyně a namítá, že soudem I. stupně aplikovaný právní názor, vycházející z rozsudku Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 937/2011 na projednávanou věc nedopadá. Žalobkyně se totiž nedomáhá nepravdivosti znaleckého posudku ve smyslu jeho účelu a zadání Obvodním soudem pro Prahu 4, ale dovolává se odškodnění jejího práva na čest, kdy skrze médium – znalecký posudek je šířen osobní a ničím neodůvodněný, subjektivní a pomlouvačný atak vůči žalobkyni. Pokud by byl pravdivý závěr soudu I. stupně, pak ani šíření negativních a pomlouvačných informací v „klasických“ médiích (noviny, rozhlas, televize, diskusní fóra atd.) by bylo jen projevem svobody slova a nebylo by schopné zasáhnout osobnostní sféru postiženého. Opak je však pravdou, kdy negativní a ničím nepodložená informace uvedená ve znaleckém posudku je schopna zasáhnout čest žalobkyně. Není možné, aby se žalovaná vyjadřovala o žalobkyni negativně, ačkoliv ji nezná. Soud I. stupně pochybil, když vůbec nezjišťoval, zda negativní názor vyslovený žalovanou ve znaleckém posudku na žalobkyni byl odůvodněn skutkovými okolnostmi případu. Pokud by prováděl řádné dokazování, zjistil by, že negativní vyjádření žalovaného nemá oporu ve skutkových zjištěních a jedná se jen o způsob šíření pomluv

na žalobkyni. Žalobkyně navrhla, aby odvolací soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu I. stupně k novému projednání.

11. Podle vyjádření žalované k odvolání žalobkyně z obsáhlého odůvodnění rozsudku účelově „vybrala“ jeden odstavec, a to zcela bez zohlednění celkového kontextu a jednotlivých právních úvah, kterými se soud I. stupně řídil a které podrobně uvedl v odůvodnění rozsudku. Žalovaná zopakovala, že protiprávnost zásahu do osobnostních práv fyzické osoby není dána, pokud původce zásahu plní jemu zákonem stanovenou povinnost či využívá zákonného oprávnění a současně nejde o vybočení z plnění této povinnosti nebo z využití oprávnění (excessus). Plněním zákonné povinnosti je i výpověď účastníka, popř. svědka v řízení před soudem. Vybočením z plnění zákonných povinností a z využití zákonného oprávnění při účastnické výpovědi či výpovědi svědka je jakékoliv počínání, které přes řádné poučení účastníka, popř. svědka soudem a bez podnětu soudu vůbec nesouvisí s předmětem výslechu a řízení (neprocesní úkon) - viz rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 4. 1. 2006, sp. zn. 1 Co 176/2005. Předmětný znalecký posudek byl vypracován na základě usnesení Obvodního soudu pro Prahu 4 ze dne 29. 11. 2016 ve věci vedené pod sp. zn. 0 P 411/2012. Podle Stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ČR ze dne 14. 4. 2010 je vyloučena neoprávněnost zásahu do osobnostních práv fyzické osoby v souvislosti se soudním řízením. Žalovaná se ztotožňuje s právním názorem soudu I. stupně, že v dané věci se jedná toliko o vyjádření žalované v rámci výkonu její profese, tj. povinnosti zhotovit znalecký posudek, přičemž se jedná o vyjádření přiměřené a též nezpůsobilé přivodit zásah do osobnostních práv žalobkyně, neboť znalecký posudek nebyl nikterak zveřejněn. Žalovaná navrhla, aby odvolací soud napadený rozsudek potvrdil a žalobkyni uložil povinnost nahradit žalované náklady odvolacího řízení.
12. Krajský soud v Praze jako soud odvolací po zjištění, že odvolání je přípustné, bylo podáno oprávněnou osobou, včas a obsahuje zákonem předvídané náležitosti (§ 201, § 202, § 204 odst. 1, § 205 o.s.ř.), přezkoumal v napadeném rozsahu rozsudek soudu I. stupně, jakož i řízení, které jeho vyhlášení předcházelo, podle ust. § 212, § 212a odst. 1, 3, 5 o.s.ř. a zjistil, že odvolání není důvodné.
13. Odvolací soud shledal, že soud I. stupně provedl v řízení potřebné dokazování, provedené důkazy správně hodnotil, zjistil z nich správné skutečnosti a na jejich základě dospěl ke správným závěrům o skutkovém stavu věci. Odvolací soud při svých závěrech o skutkovém stavu věci proto vychází z výsledků dokazování soudu I. stupně tak, jak je ve svém rozhodnutí správně popsal, a pro stručnost na rozhodnutí soudu I. stupně v těchto částech zcela odkazuje. Ostatně o skutkovém stavu mezi účastnicemi sporu nebylo, spornou byla právní úvaha, zda žalobkyní namítaná pasáž znaleckého posudku je způsobilá zasáhnout do jejich osobnostních práv.
14. Soud I. stupně dospěl i ke správným závěrům právním. Nepochybil zejména, pokud spor posoudil podle občanského zákoníku č. 89/2012 Sb., neboť posuzovaný znalecký posudek byl vypracován po 1. 1. 2014.
15. Podle ust. § 81 odst. 1 o.z. chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého.
16. Podle ust. § 81 odst. 2 o.z. ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.
17. Podle ust. § 82 odst. 1 o.z. člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.
18. Tradičně je právní teorií i praxí dovozováno, že pro vznik zvláštních soukromoprávních odpovědnostních nároků z ochrany osobnosti musí být dány tyto obecné hmotněprávní předpoklady: existence zásahu, který je objektivně způsobilý vyvolat nemajetkovou újmu spočívající buď v porušení osobnosti člověka, neoprávněnost, resp. protiprávnost tohoto zásahu, existence příčinné souvislosti mezi zásahem a jeho neoprávněností. Nenaplnění kteréhokoliv z těchto předpokladů vznik odpovědnosti vylučuje. Neoprávněným zásahem je zásah do osobnosti

fyzické osoby, který je v rozporu s objektivním právem, tj. s právním řádem. Při konkrétním zásahu do osobnostních zájmů člověka, který se jeví jako odporující objektivnímu právu, však mohou existovat takové okolnosti, jež neoprávněnost zásahu vylučují. Ty jsou buď obsaženy v právních normách anebo z nich vyplývají. O neoprávněný zásah do osobnosti člověka proto nejde zejména tehdy, je-li zásah dovolen (resp. jeho možnost je předpokládána) zákonem. Jde např. o svolení dotčeného člověka, případy tzv. zákonných licencí, nutná obrana, krajní nouze, výjimečně i svépomoc. Tyto okolnosti mohou spočívat rovněž ve výkonu subjektivního práva či povinnosti stanovené zvláštním zákonem (např. výkon procesních práv a povinností) nebo mohou vyplývat ze střetu ústavně zaručených práv (např. výkon oprávněné kritiky, ochrana majetku apod.). Zároveň však platí, že k omezení přirozených osobnostních práv se nepřihlíží v míře odporující zákonu, dobrým mravům nebo veřejnému pořádku.

19. Nejčastější okolností vylučující protiprávnost je ve sporech o ochranu osobnosti výkon subjektivních práv a povinností na straně žalovaného. O zásah do osobnosti člověka proto nejde zejména tehdy, je-li zásah dovolen (resp. jeho možnost předpokládána) zákonem, pokud nejsou překročeny zákonem stanovené meze. Jde o situace, kdy nad individuálními zájmy jednotlivých osob, do jejichž osobnosti je zasahováno, převládá závažnější, významnější a funkčně vyšší zvláštní zájem (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 2072/2007). Osobnostní delikt proto nenastává, pokud k zásahu do osobnosti došlo v rámci přiměřeného hájení chráněných zájmů, ať vlastních, cizích nebo veřejných, při výkonu zákonem stanoveného subjektivního práva nebo plnění zákonem uložené právní povinnosti, byl-li zachován a respektován princip společenské adekvátnosti, tedy nedošlo-li při něm k vybočení (výstřelku) z mezí řádného výkonu předmětného práva a povinnosti (tzv. excesu).
20. Ve vztahu k ústavnímu požadavku na řádné plnění úkolů moci výkonné a soudní dovodila soudní praxe, že omezení absolutního osobnostního práva ve vztahu k ochraně cti a vážnosti přichází v úvahu do té míry, pokud je to nezbytné pro řádné fungování a plnění úkolů správních orgánů a soudů. Neoprávněnost zásahu je zejména vyloučena tehdy, došlo-li k zásahu v rámci úředního jednání, a nevybočil-li zásah z rámce daného platnými předpisy (srov. např. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 146/2008). Z toho v poměrech posuzované věci mj. vyplývá, že v případě podání znaleckého posudku v rámci soudního řízení je zásah do osobnosti člověka možný pouze tehdy, pokud je posudek nepravdivý (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 937/2011). Vždy je však třeba zkoumat, zda nedošlo k případnému excesu z práv a povinností. V případě úkonů osob zúčastněných na soudním řízení je prvním z kritérií pro posouzení této otázky to, zda tvrzený zásah bezprostředně spočíval v realizaci jejich procesních práv a povinností. Určujícím je zvážení obsahu příslušného sdělení a jeho vztahu k projednávanému předmětu řízení a současně i míry jeho akceptovatelnosti v rámci něho volených výrazů (srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30 Cdo 137/2007). Přestože je třeba vážít i případné užití eventuálních expresivních výrazů, nelze ani v takovém případě vyloučit vzhledem ke konkrétním okolnostem možnost jejich použití, např. pokud se tak stalo v průběhu emotivního ústního jednání, v němž byly probírány vzájemné rodinné vztahy mezi účastníky a slyšenými svědky (srov. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 30 Cdo 1404/2006).
21. V přezkoumávaném případě k tvrzenému zásahu do osobnostních práv žalobkyně mělo podle žaloby dojít v rámci podání znaleckého posudku soudem ustanoveným znaleckým ústavem v opatrovnickém řízení vedeném před Obvodním soudem pro Prahu 4 pod sp. zn. 0 P 411/2012. Obecně platí zásada, že podání znaleckého posudku v rámci soudního řízení je posuzováno jako výkon stanovené povinnosti a je tak kryto touto zákonnou licencí. Pokud při ní dojde k zásahu do osobnostních práv druhé fyzické osoby, není hodnocen jako zásah neoprávněný, s výjimkou případů, kdy se ten, kdo znalecký posudek podává, dopustí excesu, nebo jde-li o znalecký posudek nepravdivý.
22. Odvolací soud se zcela ztotožňuje se závěrem soudu I. stupně, že v posuzovaném případě znalecký posudek sice obsahoval určitou kritiku žalobkyně, tato kritika však byla vyjádřením subjektivního

názoru jeho zpracovatele, neboli hodnotovým soudem, u něhož je důkaz pravdy vyloučen. Tato kritika neobsahovala žádné expresivní výroky, týkala se předmětu zadání (řízení), žádným způsobem z projednávané problematiky nevybočila. I odvolací soud je tedy přesvědčen, že žalovaná toliko vykonávala svoji zákonnou povinnost podat znalecký posudek. Je navíc zřejmé, že znalecký posudek vypracovaný v rámci opatrovnického řízení není listinou veřejně dostupnou a tedy způsobilou žalobkyni způsobit jakoukoliv újmu. Proto je závěr soudu I. stupně o tom, že sporná pasáž znaleckého posudku je kryta tzv. zákonnou licencí a nadto není způsobilá přivodit újmu na právech žalobkyně chráněných ustanovením § 81 a násl. o.z., správný.

23. Z uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek podle ust. § 219 potvrdil, když pochybení neshledal ani v závislém nákladovém výroku II.
24. O nákladech odvolacího řízení rozhodl odvolací soud za použití ust. § 224 odst. 1 o.s.ř. podle ust. § 142 odst. 1 o.s.ř. a přiznal v něm úspěšné žalované jejich náhradu v celkové výši 5 600 Kč sestávající ze 2 úkonů právní služby po 2 500 Kč podle ust. § 7 bodu 5. za použití ust. § 9 odst. 3 písm. d) AT a 2 režijních paušálů po 300 Kč podle ust. § 13 odst. 3 AT.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak; přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání lze podat do 2 měsíců ode dne doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval v prvním stupni.

Praha 27. února 2019

JUDr. Hana L o j k á s k o v á, v.r.
předsedkyně senátu